

Odborný popis projektu

Název projektu: Realizace opatření dle Plánu péče o NPP Blanice a Prameniště Blanice - managementová opatření

I. Anotace

Projekt je zaměřen na realizaci managementových opatření navržených ve schváleném plánu péče o NPP Blanice a NPP Prameniště Blanice 2012 - 2024 (dále jen „PP“), Záchraném programu pro perlorodku říční v ČR, dne 18. 12. 2013 Ministerstvem ŽP (dále jen „ZP“) a v Souhrnu doporučených opatření pro EVL Šumava (dále jen „SDO“).

II. Cíl projektu

Cílem projektu je zlepšení stavu biotopu včetně populace perlorodky říční (*Margaritifera margaritifera*) a podpora jejího přirozeného vývojového cyklu. Tohoto cíle má být dosaženo díky opatřením zahrnující aktivity na snížení lesnatosti niv a mokřadů (prořezávky), obnovu mělké hydrografické sítě pramenných oblastí a zřízení potravních stružek (stružkování) a nutné luční managementy podél potravních stružek. Jedná se o zvláště chráněný druh živočicha v kategorii kriticky ohrožený dle vyhlášky č. 395/1992 Sb. Současně se jedná o předmět ochrany EVL Šumava CZ0314024.

Dle ZP je povodí Blanice zařazena do I. kategorie, kde jsou zahrnuty lokality s nejsilnějšími populacemi perlorodky říční. V těchto lokalitách se předpokládá úspěšné navození optimálních životních podmínek a tím i obnovení přirozené reprodukce ve střednědobém časovém horizontu.

Veškerá opatření plánovaná v projektu vycházejí z PP, ZP a SDO pro EVL Šumava:

- a) Pro lokalitu Blanice jsou stanoveny střednědobé cíle ZP, mezi které mj. patří:
 - a. zlepšení a následné udržení tepelných poměrů v toku – způsobem naplnění jsou obnova mozaikové struktury krajiny a bioindikace juvenilními perlorodkami
 - b. zlepšení potravní funkce biotopu druhu, tj. zvýšení přísunu vhodného detritu – způsobem naplnění je realizace lučního managementu na funkčních plochách odchovných a reprodukčních prvků, extenzivní hospodaření v povodí a bioindikace juvenilními perlorodkami
- b) Dle schváleného PP jsou stanovenými cíli ochrany území NPP Blanice a Prameniště Blanice:
 - a. zachování a zlepšení stavu oligotrofního povodí (xeno- až oligosaprobita) a mozaikovitě struktury niv a navazující krajiny, která vytváří vhodné podmínky prostředí daného toku pro život perlorodky říční,
 - b. zlepšení chemických a fyzikálních parametrů vodního prostředí ve znečištěných částech povodí,
 - c. obnova narušených částí říční sítě antropogenními zásahy a
 - d. zachování životaschopné populace perlorodky říční a podpora přirozeného vývojového cyklu druhu.

- c) Dle SDO pro předmět ochrany 1029 perlorodku říční, patří mezi dlouhodobé zásady péče:
 - a. zlepšování teplotních a potravních podmínek v povodí toků s výskytem perlorodky (louky, prameniště, pramenné stružky)
 - b. ochrana před znečišťujícími látkami a uvolňovanými jemnými sedimenty (dosáhnout parametrů kvality vodního prostředí, které odráží nároky předmětu ochrany (viz příloha 6.5 Parametry prostředí pro PO perlorodka říční)
 - c. podpora populace pstruha a jeho přirozené reprodukce, aktivní podpora početnosti populace perlorodky polopřirozeným odchovem v lokalitách s nezabezpečenou populací.

III. Lokalizace projektu

Projekt bude realizován na území CHKO Šumava v NPP Blanice a Prameniště Blanice, v katastrálních územích Spálenec, Horní Sněžná, Křišťanov, Koryto a Zbytiny – konkrétně povodí 3 přítoků řeky Blanice – Tetřívčí potok, Spálenecký potok a Sněžný potok.

IV. Podrobný popis aktivity

1. Aktivita – Monitoring

Pro perlorodku říční jakožto druh velmi citlivý na jakost vody je nezbytné podrobné sledování chemismu vody. Tento monitoring má 2 základní účely:

- a) je nutný pro vyhodnocení provedených opatření v povodí, kde bude zaměřen na popsání stavu před zásahem (využita budou i starší data), kontrolu stavu v době realizace opatření a zejména ověření zlepšení stavu prostředí po dokončení realizace.
- b) zajistit sledování stavu biotopu perlorodky.

Dlouhodobý monitoring realizovaný v rámci ZP podává informace o aktuálním stavu jednotlivých populací perlorodky říční a jejího prostředí a poskytuje zpětnou vazbu k činnostem a opatřením, která jsou pro její záchranu realizována. Na základě dlouhodobých řad měření vybraných chemických a fyzikálních parametrů vody a pomocí vyhodnocování bioindikačních testů s využitím juvenilních stádií perlorodky říční bude možno ověřit efektivitu realizovaných opatření a jejich předpokládaný pozitivní dopad na populace perlorodek.

Součástí projektu bude hydrochemický a hydrobiologický monitoring Blanice a vybraných přítoků: Tetřívčí potok, Spálenecký potok a Sněžný potok. Vzorky budou odebírány na 7 odběrných profilech, 4 profily jsou lokalizovány přímo na hl. toku Blanice a 3 profily se nacházejí na přítocích, jejichž povodí bude dotčeno navrhovanými projektovými opatřeními. V rámci projektu bude sledováno širší spektrum ukazatelů, v souladu s přílohami č. 5 a 6 Záchraného programu. Přehled metodik a normativních předpisů souvisejících s odběrem, zpracováním a hodnocením hydrobiologických a hydrochemických vzorků je uveden v příloze A smlouvy o dílo.

V rámci této aktivity budou prováděny následující dílčí činnosti:

1.1 Hydrochemický monitoring

Hydrochemický monitoring bude prováděn pravidelně - 1x měsíčně v letech 2018 – 2022 dle harmonogramu v příloze C Smlouvy o dílo. Analýzy budou zahrnovat stanovení: TOC, DOC, CHSKMn, A254, SO₄, N celkový, N-NO₃, N-NH₄, P celkový, P celkový rozpuštěný, Ca, Mg, Fe celkové, Fe rozpuštěné, Al rozpuštěný a měření multiparametrickou sondou YSI v terénu (teplota vody, koncentrace a nasycení vody kyslíkem, konduktivita, pH a zákal).

1.2 Hydrobiologický monitoring

Odběr vzorků makrozoobentosu a fytobentosu (hydrobiologický monitoring) bude realizován 1x ročně v průběhu vegetační sezóny v letech 2018 - 2022. Analýza bude zaměřena na stanovení druhové diverzity společenstva makrozoobentosu a fytobentosu. Ta bude doplněna o výpočet saprobního indexu a ekologické stavu toku dle platných metodik a norem, jejichž přehled je uveden v příloze A Smlouvy o dílo.